

καλλιτέχνης, όταν είσαι διανοούμενος έχεις τον δικό σου τρόπο λειτουργίας, τις ευαισθησίες σου, έχεις πιο εύκολες προσλαμβάνουσες. Όταν εγώ αγωνίζομαι μέσα από τη σκηνή να δικαιώσω έναν ρόλο κλπ., δεν μπορώ στη ζωή μου να αγωνίζομαι για το αντίθετο, δηλαδή να υποστηρίζω μια πολιτική

σε βάρος τού ανθρώπου. Εγώ με τη δουλειά μου που υποτίθεται ασκώ σαν κοινωνικό λειτουργό θέλω να δικαιώσω τη ζωή και να βάλω τον άνθρωπο σε ένα κανάλι να σκεφτεί, να γίνει καλύτερος, να τον ξεκουνήσω από την τηλεόραση, δεν μπορώ στη ζωή μου να πράξω το αντίθετο. Δεν γίνεται, από τη φύση του ο καλλιτέχνης είναι προοδευτικός. Οσο δε εξελίσσεται, μπορεί να γίνει και κομμουνιστής. Το ποσοστό των καλλιτεχνών και διανοουμένων που είναι κομμουνιστές είναι μεγάλο αν κυττάξουμε από τις αρχές του αιώνα από τον Βάρναλη το 1922 όταν ασπάστηκε τον μαρξισμό λενινισμό, όλες οι φωτεινές μορφές πέρασαν μέσα από τον κομμουνισμό. Από τον Γληνό, τον Βάρναλη, τον Αυγέρη, την Αλεξίου, τον Καρβούνη, τον Ρώτα, τον Κορνάρο, τον Ανθία, ποιόν να πρωτοθυμηθώ, ο Σικελιανός ήταν πιστός στην κομμουνιστική ιδεολογία και μια σειρά άλλων όπως ο Ρίτσος.”

- Υπήρχαν και συντηρητικοί διανοούμενοι όμως.

“Ναι, αλλά προοδευτικά μυαλά, όπως ο Σεφέρης από μεγάλη αστική οι-

κογένεια, αλλά τον καιρό τής χούντας όταν υπήρξε μια συνεννόηση όλων των πνευματικών ανθρώπων να σταματήσουν να δίνουν έργα προς δημοσίευση ήταν ένας από αυτούς που πειθάρχησαν και σταμάτησαν κάθε πνευματική δραστηριότητα. Ακόμη και ο Ελύτης που δήλωνε φίλος τού Καραμανλή ήταν ανοιχτό μυαλό, ήταν προοδευτικό μυαλό, αλλά δεν ήταν κομμουνιστής. Ο Παλαμάς ήταν ανοιχτό μυαλό, αλλά δεν ήταν κομμουνιστής. Είναι η φύση τής δουλειάς. Δεν μπορείς να εργάζεσαι για να βελτιώσεις τον κόσμο, ν’ αλλάξεις τον κόσμο, να οδηγήσεις σε έναν καλύτερο δρόμο τον κόσμο και από την άλλη μεριά να είσαι πολιτικά με την πλευρά τού πωσογυρισματος, γιατί είναι δύο πράγματα που δεν συμβιβάζονται.”

Φεστιβάλ

- Πώς βλέπετε το Φεστιβάλ φέτος;

“Εγώ πιστεύω ότι βελτιώνεται, έχει κόσμο και κάθε χρόνο μαζεύει περισσότερο. Ίσως υπάρχει χώρος για κάποιες μικρές αλλαγές, στο πρόγραμμα και στη διάρκειά του, αλλά πρέπει να

πούμε ότι είναι ένα δείγμα ότι ο κόσμος δεν έχει ξεκοπεί από την παράδοση του και τον πολιτισμό του. Γιατί όπως είπε ο Κίσινγκερ τον Ελληνα άμα τον πυροβολήσεις στο μυαλό και κτυπήσεις τον πολιτισμό του, την γλώσσα και τα έθιμά του, έχεις ξεμπερδέψει μαζί του. Το γεγονός και μόνο ότι το Φεστιβάλ προβάλλει τον ελληνικό πολιτισμό με τα εθνικά χαρακτηριστικά του είναι άξια σεβασμού αυτή η μεγάλη προσπάθεια που γίνεται. Ο πολιτισμός έχει την δυνατότητα να ομοψυχοποιεί, να ομογενοποιεί, να δίνει ανάταση, να δίνει προοπτική, να βάζει το μυαλό του ανθρώπου σε κίνηση.”

- Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι;

“Μόνο ότι είμαστε πολύ χαρούμενοι που βρισκόμαστε πάλι εδώ με απόλυτη συνείδηση εκτίμησης του έργου που γίνεται από την Κοινότητα για το Ελληνικό Φεστιβάλ για για τον πολιτισμό. Ηρθαμε αφήνοντας πίσω όλες μας τις υποχρεώσεις και όταν μάς ξαναχρειαστούν στο μέλλον θα είμαστε πάντα στη διάθεσή τους για να βοηθήσουμε.”

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΑΜΟΥΡΑΝΗ - ΚΟΛΟΒΟΥ:

"Η γυναίκα ποτέ δεν έγινε ισότιμη πολίτης στην Ελλάδα"

Ο Έλληνας είναι στη συντριπτική πλειοψηφία του δημοκρατικός, φιλοπρόοδος, αγαπά το γυναικείο φύλο, λατρεύει την μητέρα του, την αδελφή του και την σύζυγό του, αλλά δεν τις θεωρεί ισότιμες! Το ίδιο συμβαίνει και στην Αυστραλία όπου η γυναίκα ακόμη βρίσκεται δύο σκαλιά πίσω από τον άνδρα στην πολιτική, στις επιχειρήσεις και στα επαγγέλματα.

Η κα Γεωργία Τσαμουράνη-Κολοβού έχει στόχο ζωής τα γυναικεία δικαιώματα και αγωνίζεται για την ισοτιμία τής Ελληνίδας και στην πρόσφατη συνάντησή μας ήταν αναπόφευκτο το πρώτο ερώτημά μας:

- Είναι ισότιμη πολίτης η γυναίκα στην Ελλάδα;

“Η γυναίκα ποτέ δεν έγινε ισότιμη πολίτης στην Ελλάδα, γι’ αυτό και είναι αναγκαίο το γυναικείο κίνημα και συνεχίζουμε προς αυτή την κατεύθυνση επειδή η θέση τής γυναίκας έχει χειροτερεύσει με την νέα τάξη πραγμάτων. Όλα τα μέτρα που παίρνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρώτα και κύρια ξεκινούν από τις γυναίκες, δηλαδή τις έχουν σαν δοκιμαστικό σωλήνα. Από τις γυναίκες ξεκινούν τα μέτρα για την ελαστική εργασία, ολίγος χρόνος εργασίας, τα προγράμματα stage, βάρβαρα προγράμματα που στόχος τους είναι νέα παιδιά και κυρίως κορίτσια. Μιλάμε για μια κατάσταση η οποία ξεκινάει επειδή η γυναίκα είναι εκείνη η οποία βγαίνει πιο δύσκολα στην παραγωγή. Όταν την χρειάζονται τη βγάζουν, όταν δεν την χρειάζονται την τραβούν, γι’ αυτό δοκιμάζουν σ’ αυτές τις νέες εργασιακές σχέσεις με έντονη βαρβαρότητα ανατροπής που η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να κρύψει παράλα αυτά που λέει ότι 122 εκατομμύρια γυναίκες ζουν σε απόλυτη κατάσταση φτώχειας στην Ε.Ε. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι η ισότητα δεν μπορεί να επιτευχθεί τουλάχιστον τώρα με την βαρβαρότητα που επιτίθενται γενικότερα στους εργαζόμενους. Στα 63 χρόνια μετά την ίδρυση τής Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Γυναικών με άξονες να ζήσουν καλύτερα τα παιδιά μας, αγόρια και κορίτσια, να μην υπάρχει ανεργία, να υπάρχει ειρήνη σε όλο τον κόσμο, να υπάρχει ισοτιμία των δύο φύλων, να ζουν καλά άνδρες και γυναίκες γιατί αυτό είναι ισοτιμία, όχι να ζεις καλύτερα σαν γυναίκα, είναι ακόμη επίκαιρα όλα.”

- Δηλαδή ο αγώνας συνεχίζεται, αφού δεν άλλαξε τίποτε...

“Γι’ παλεύουμε ακόμη αφού μάς πήραν πίσω το

οκτώρω. Είχαμε πετύχει κάποια πράγματα μετά το 1945 από την δυναμική τού παγκόσμιου γυναικείου κινήματος. Το οκτώρω ήταν ένα επίτευγμα, αλλά υπήρχαν επιδοτήσεις για την μητρότητα, υπήρχαν περισσότεροι παιδικοί σταθμοί κάτω από την αγωνιστικότητα των γυναικείων συλλόγων σε ολόκληρη την Ελλάδα και ολόκληρη την Ευρώπη. Υπήρχε μια καλύτερη σύνταξη για τους γερόντους για να μπορούν να ζήσουν αξιοπρεπώς. Όταν η ακρίβεια, λοιπόν, έχει ανέβει στο κατακόρυφο, ενώ οι μισθοί παραμένουν στάσιμοι, οι συντάξεις το ίδιο, έχει ανατραπεί η ζωή.”

- Πού βρίσκεται η γυναίκα σήμερα στην Ελλάδα;

“Η γυναίκα σήμερα από διπλή καταπίεση έχει τριπλή γιατί είναι τριπλή η δουλειά της: Έχει να δουλέψει, να γυρίσει στο σπίτι να κοιτάξει τα παιδιά, να τα διαβάσει, να γίνει και δασκάλα, να γίνει και παιδαγωγός. Το απόγευμα να πεταχτεί στην μάνα και τον πατέρα επειδή δεν φτάνουν τα λεφτά να ζήσουν και τους προσφέρει λίγο φαγητό, αλλά ούτε και νοσοκόμα μπορούν να έχουν για να τούς φροντίσει, ούτε λεφτά για ένα γηροκομείο αξιοπρεπές, όχι να τους πετάξουν σε ένα άσυλο που για τον Έλληνα αυτο είναι απαράδεκτο επειδή δεν το επιτρέπει η κουλτούρα του και δεν πρέπει να το κάνει. Αρα τη γυναίκα από το πρωί μέχρι το βράδι έχουν σε μια διαρκή κίνηση για να προλάβει όλα αυτά για τα οποία έπρεπε να είχε φροντίσει το κράτος, αλλά τα έχουν φορτώσει στην πλάτη της. Η γυναίκα στην Ελλάδα σήμερα δεν έχει καθόλου χρόνο για να πάει στο σωματείο της, να πάει στο σύλλογό της τον γυναικείο, να πει έναν καφέ σαν άνθρωπος με τις φιλενάδες της και να πούνε τις κουβέντες τις δικές τους, να μην έχει χρόνο να αναπαυτεί και να την έχουν σε χειρότερη μοίρα σε μια γενιά τρομοκρατημένη, βλέποντας στην τηλεόραση σίριαλ που δεν επιτρέπονται σε νοήμονα άνθρωπο για να την πυροβολούν στο μυαλό. Γιατί και στην Αυστραλία βλέπω παραγωγές στον Αντένα πριν από 20 χρόνια, όπως τη Λάμψη που ο Έλληνας δεν έβλεπε. Σ’ αυτή τη διαδικασία έχουν βάλει τη γυναίκα και προσπαθούν να την τρομοκρατήσουν για να μη συνεχίσει την αγωνιστική της πορεία.”

- Πώς την τρομοκρατούν;

“Δεν είναι τρομοκρατία όταν δεν έχει ελεύθερο χρόνο δικό της; Δεν είναι τρομοκρατημένη όταν τα παιδιά της είναι στην ανεργία; Δεν είναι τρομοκρατημένη όταν ο πατέρας και η μάνα της δεν έχουν

να ζήσουν; Η γυναίκα είναι το ον τής φύσης που δημιουργεί τη ζωή, άρα είναι πιο ευαίσθητη. Όταν λοιπόν δεν έχει όλα αυτά σε μια ισορροπία γύρω της νιώθει τρομοκρατημένη, φοβάται. Κύρια οι γυναίκες τής υπαίθρου και οι γυναίκες τής εργατικής τάξης, είναι εκείνες που πυροβολούνται καθημερινά, όχι μόνο στο θέμα τής εργασίας, αλλά και στο μυαλό για να μην μπορούν σκέπτονται όπως οι γυναίκες παλαιότερα.”

- Αντιμετωπίζετε δυσκολίες στον αγώνα σας;

“Είναι πολύ πιο δύσκολος ο αγώνας τού γυναικείου κινήματος στην Ελλάδα, γιατί έχουν κλείσει την γυναίκα μέσα στο σπίτι, στη δουλειά, στα παιδιά στους γονείς, ακόμη και στα εγγόνια σήμερα. Εγώ είμαι μια εργαζόμενη γυναίκα, συνδικαίστρια στη διοίκηση τού σωματείου μου, γυναίκα στο μαζικό κίνημα και στο κίνημα τής αντίστασης για να μπουν οι νέοι που θα συνεχίσουν το μεγαλείο του αγώνα για να μην ξεχάσουν οι μελλούμενες γενιές τί έκανε και μεγαλούργησε αυτή η γενιά. Παράλληλα, όμως, πρέπει να κρατήσω τα εγγόνια μου την Πέμπτη για να έχει η νύφη μου μια ημέρα ρεπό την εβδομάδα και το Σαββατοκύριακο για να πάνε στη δουλειά τα παιδιά. Αυτό δεν είναι τρομοκρατία, να νιώθουν οι γυναίκες φυλακισμένες; Εμείς οι παλαιότερες που δεν φοβόμαστε πρέπει να είμαστε σταθερά στο μετερίζι για να μπορέσουν και οι νέες γυναίκες να κερδίσουν όλα αυτά που είχαν οι παλαιότερες. Είναι τραγικό αυτό που λέμε. Τις γυναίκες τής Νέας Υόρκης που σκοτώθηκαν και μάτωσε ο κόσμος τις έχουμε σύμβολο ο κόσμος όλος στην μάχη για το οκτώρω. Σήμερα δεν το έχουν τα παιδιά μας, το βλέπω και στην Αυστραλία, όπως βλέπω ότι δεν υπάρχει αγωνιστική στάση ούτε εδώ, παρά μόνο σε πολύ μικρή κλίμακα. Εδώ πραγματικά απογοητεύτηκα που δεν είδα κόσμο για την Εργατική Πρωτομαγιά. Πρέπει να παλαίψουμε αν θέλουμε μια καλύτερη ζωή για τα εγγόνια μας.”